

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Ontvangen: 22 april

2024-009--

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Open Universiteit
T.a.v. het College van Bestuur
Valkenburgerweg 177
6419 AT HEERLEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
45572964

Bijlagen
1

Datum 22 april 2024

Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo-masteropleiding Duurzaamheid,
Management en Transities

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de brief van 20 februari 2024, door de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 27 februari 2024, hebt u mij het
voornemen voorgelegd om de wo-masteropleiding Duurzaamheid, Management
en Transities als bekostigde opleiding te verzorgen in Heerlen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 8 april 2024, kenmerk 2024-009, negatief
geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit
besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb
ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de wo-masteropleiding
Duurzaamheid, Management en Transities als bekostigde opleiding te verzorgen
in Heerlen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste
lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet
voldoet aan het behoeftecriterium. Aan de beoordeling van het ruimtecriterium is
daarom niet toegekomen.¹ Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als
bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

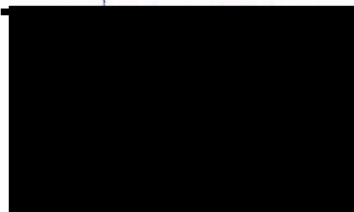
¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod
hoger onderwijs 2023.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Onze referentie
45572964

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Postadres CDHO
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres CDHO
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Open Universiteit
Deeltijd wo master
Duurzaamheid, Management en Transities
Heerlen

Kenmerk CDHO

2024-009

Kenmerk aanvrager

U202401236/SNE

Datum

8 april 2024

Geachte heer Dijkgraaf,

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over het voornemen van de Open Universiteit om de nieuwe wo master Duurzaamheid, Management en Transities als bekostigde opleiding te verzorgen vanuit de gemeente Heerlen (brief van 20 februari met kenmerk U202401236/SNE). De commissie heeft de aankondiging van deze aanvraag op 30 september jongstleden gepubliceerd op haar website (A23-021). De commissie heeft het dossier voor deze aanvraag op 27 februari ontvangen. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023, voorts te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

De aanvraag is tegelijk ingediend met de clusteraanvraag Sustainability Transitions (2024-005C), waarin zeven vergelijkbare hbo masters Sustainability Transitions zijn aangevraagd. De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 3 van de Regeling in samenhang beoordeeld.

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om *negatief* te besluiten op het verzoek van de Open Universiteit om de nieuwe wo master Duurzaamheid, Management en Transities als bekostigde opleiding te verzorgen vanuit de gemeente Heerlen.

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan criterium a in art. 6 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De commissie heeft derhalve criterium b in hetzelfde artikel van de Regeling niet getoetst.

1. Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Duurzaamheid, Management en Transities vanuit de gemeente Heerlen verzorgen. Het gaat om een Nederlandstalige wo master van 60 studiepunten die de aanvrager in deeltijdvorm wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Sectoroverstijgend' en de ISCED-rubriek 'Environment not elsewhere' (0529) laten opnemen.¹

De opleiding is gericht op professionals in het werkveld die zich bezig (gaan) houden met duurzaamheidstransities. De opleiding bestaat uit twee delen: in het eerste deel van 30 studiepunten worden studenten onderwezen in de verschillende fases van 'oplossingsgericht werken'. In het tweede deel worden deze inzichten toegepast op één onderzoeksgericht en één ontwerpgericht duurzaamheidsprobleem.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een wo bachelordiploma. De opleiding is met name bedoeld voor werkenden die kennis willen opdoen van duurzaamheidstransities, maar de aanvrager is van mening dat een brede instroomdoelgroep meerwaarde biedt voor de opleiding omdat de inbreng van diversiteit aan kennis als essentieel wordt gezien.

Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen onder meer functies zoals duurzaamheidsmanager en consultant uitvoeren in het bedrijfsleven en bij de overheid, non-profitorganisaties en adviesbureaus. Verder kunnen afgestudeerden werkzaam zijn als docent of onderzoeker bij hoger onderwijsinstellingen en onderzoeksinstituten.

2. Analyse verwant aanbod

De aanvrager acht de volgende wo masters sterk verwant aan de voorgenomen opleiding:

1. Governance of Sustainability (aangeboden door één instelling²)
2. Management, Economics and Consumer Studies (aangeboden door één instelling)
3. Environmental Sciences (aangeboden door drie instellingen)
4. Sustainability Science, Policy and Society (aangeboden door één instelling)
5. Environment and Society Studies (aangeboden door één instelling)
6. Environment and Resource Management (aangeboden door één instelling)
7. Global Business & Sustainability (aangeboden door één instelling)

Verder acht de aanvrager de onbekostigde wo master MBA Leadership in Sustainability (aangeboden door één RPHO) sterk verwant aan de voorgenomen opleiding.

¹ De commissie constateert dat dit geen door het CBS gebruikte ISCED-rubriek is.

² Waar de commissie spreekt over "instelling", wordt "bekostigde instelling" bedoeld.

Ten slotte geeft de aanvrager aan dat de nog niet gestarte wo masters Societal Transitions van de Erasmus Universiteit Rotterdam en Science for Sustainability van de Radboud Universiteit Nijmegen sterk verwant worden geacht aan de voorgenomen opleiding.

Daarnaast acht de aanvrager de volgende opleidingen “enigszins verwant” aan de voorgenomen opleiding:

1. Wo master Science and Innovation (aangeboden door één instelling)
2. Wo master Environmental and Energy Management (aangeboden door één instelling)
3. Wo master Spatial, Transport and Environmental Economics (aangeboden door één instelling)
4. Wo master Society, Sustainability and Planning (aangeboden door één instelling)
5. Wo master Sustainable Entrepreneurship (aangeboden door één instelling)
6. Hbo master Circulaire Economie (aangeboden door één instelling)
7. Hbo master Sustainable Business Transition (aangeboden door één instelling)
8. Hbo master Duurzame Gebiedstransities (aangeboden door één instelling)
9. Hbo master Global Sustainable Business Management (aangeboden door één instelling)

Verder acht de aanvrager de volgende wo masters “enigszins verwant” vanwege daarin opgenomen specialisaties:

1. European Law van de Universiteit Utrecht (specialisatie: Law and Sustainability in Europe)
2. Economics and Business van de Erasmus Universiteit Rotterdam (specialisatie: Economics of Sustainability)
3. Economics van de Universiteit van Amsterdam (specialisatie: Environmental Economics)
4. Business Economics van de Universiteit van Amsterdam (specialisatie: Sustainability)

Tot slot acht de aanvrager de volgende onbekostigde wo masters “enigszins verwant” aan de voorgenomen opleiding:

1. Programme in Water and Sustainable Development (aangeboden door één RPHO)
2. MBA in Business & Sustainable Transitions (aangeboden door één RPHO)
3. MBA Innovatie en Leiderschap (aangeboden door één RPHO)
4. Master in Management & Innovation (aangeboden door één RPHO)

De commissie begrijpt de term “enigszins verwant” als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term “zijdelings verwant”.

De commissie is van mening dat de volgende door de aanvrager genoemde wo masters sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Environment and Resource Management (aangeboden door één instelling)
2. Environment and Society Studies (aangeboden door één instelling)
3. Global Business & Sustainability (aangeboden door één instelling)
4. Governance of Sustainability (aangeboden door één instelling)
5. Management, Economics and Consumer Studies (aangeboden door één instelling)
6. Sustainability Science, Policy and Society (aangeboden door één instelling)

De commissie is ook met de aanvrager van mening dat de nog niet gestarte wo masters Societal Transitions van de Erasmus Universiteit Rotterdam en Science for Sustainability van de Radboud

Universiteit Nijmegen sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding, maar heeft de instroom in deze opleidingen niet mee kunnen wegen in dit advies omdat deze opleidingen nog geen instroom hebben.

De commissie is verder van mening dat de volgende door de aanvrager genoemde wo masters ook sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Global Challenges for Sustainability (aangeboden door één instelling)
2. Science and Innovation (aangeboden door één instelling)
3. Sustainable Entrepreneurship (aangeboden door één instelling)

De commissie acht deze opleidingen sterk verwant vanwege de inhoudelijke overlap met de voorgenomen opleiding, de vergelijkbare instroomdoelgroep en het vergelijkbare arbeidsmarktprofiel waar afgestudeerden voor worden opgeleid.

De commissie is van mening dat de volgende door de aanvrager genoemde wo masters zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Environmental Sciences (aangeboden door drie instellingen)
2. Environmental and Energy Management (aangeboden door één instelling)
3. Society, Sustainability and Planning (aangeboden door één instelling)
4. Spatial, Transport and Environmental Economics (aangeboden door één instelling)

De commissie stelt vast dat de aanvrager alleen de wo master Environmental Sciences van de Universiteit Utrecht noemt in de lijst van het verwante aanbod. De commissie betreft alle opleidingen onder dezelfde ISAT-code bij de beoordeling van de voorgenomen opleiding. De commissie acht ook de gelijknamige (maar onder een andere ISAT-code geregistreerde) wo master Environmental Sciences die de aanvrager aanbiedt relevant, maar heeft de instroom van deze opleiding niet mee kunnen wegen in dit advies omdat de instroomgegevens van deze opleiding bij de commissie niet bekend zijn.

De commissie is verder van mening dat de wo master Environmental and Infrastructure Planning (Rijksuniversiteit Groningen) ook zijdelings verwant is aan de voorgenomen opleiding omdat deze opleiding inhoudelijk enigszins overlapt met de voorgenomen opleiding, een vergelijkbaar instroomprofiel heeft als de voorgenomen opleiding en studenten opleidt voor vergelijkbare beroepen.

De commissie is van mening dat de overige opleidingen die door de aanvrager zijn aangedragen nauwelijks verwantschap tonen met de voorgenomen opleiding.

De commissie acht in dit geval de door de aanvrager genoemde onbekostigde opleidingen onvoldoende verwant omdat deze niet onder vergelijkbare condities worden aangeboden.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar eerst gestegen van 1100 studenten tot bijna 1600 studenten, maar is in het laatst bekende studiejaar weer afgenomen naar iets minder dan 1300 studenten (zie Bijlage 1).

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een analyse van de instroom in het verwante aanbod. De aanvrager verwacht dat er op termijn 40 tot 80 studenten per jaar zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

3. Beoordeling criterium a

De commissie betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA³. De aanvrager heeft een beroep gedaan op de prognoses tot 2026. De commissie constateert dat het ROA in december 2023 de gegevens in AIS heeft bijgewerkt en de prognoses tot 2026 heeft vervangen door prognoses tot 2028. De commissie hanteert de meest actuele arbeidsmarktprognoses.

De aanvrager beschouwt twee opleidingstypen die zijn opgenomen in ROA's AIS als relevant voor de voorgenomen opleiding Duurzaamheid, Management en Transities, zijnde de opleidingstypen master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen en master landbouw, biologie en biochemische technologie.

De commissie neemt het opleidingstype master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen niet mee bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte omdat hier slechts enkele sterk verwante opleidingen in zijn opgenomen naast een zeer groot aantal niet of nauwelijks verwante opleidingen.

De commissie acht met de aanvrager het opleidingstype master landbouw, biologie en biochemische technologie ten dele relevant omdat de sterk verwante wo masters Environment and Resource Management, Environment and Society Studies en Environmental Sciences hierin zijn opgenomen naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2028 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Bijlage 2, Tabel 1).

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype chemische technologie ten dele relevant omdat de sterk verwante wo masters Global Challenges for Sustainability en Sustainability Science, Policy and Society hierin zijn opgenomen naast een aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2028 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als redelijk en verwacht enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Bijlage 2, Tabel 2).

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen (1) bedrijfskundigen en organisatieadviseurs, (2) beleidsadviseurs, (3) managers, (4) overheidsbestuurders en (5) biologen en natuurwetenschappers. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan het aantal verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie acht de beroepsgroep biologen en natuurwetenschappers onvoldoende relevant omdat de voorgenomen opleiding studenten niet beoogt op te leiden voor beroepen in deze beroepsgroep. Om deze reden kent de commissie geen gewicht toe aan de prognoses voor deze beroepsgroep. De commissie is verder van mening dat de beroepsgroep overheidsbestuurders onvoldoende relevant is omdat afgestudeerden niet direct aan het werk kunnen als leden van wetgevende instanties of bestuurders van belangenorganisaties. De commissie laat de prognoses voor deze beroepsgroepen dan ook buiten beschouwing.

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor functies binnen deze beroepsgroep die gericht zijn op het thema duurzaamheid. Uit de prognoses

³ <https://roastatistics.shinyapps.io/AIStot2028/>

van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Bijlage 2, Tabel 3).

Verder acht de commissie met de aanvrager de beroepsgroep beleidsadviseurs ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor functies binnen deze beroepsgroep die gericht zijn op het thema duurzaamheid. Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Bijlage 2, Tabel 4).

Tot slot acht de commissie met de aanvrager de beroepsgroep managers ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor functies binnen deze beroepsgroep die gericht zijn op het thema duurzaamheid. Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Bijlage 2, Tabel 5).

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in ROA's AIS voor de opleidingstypen en beroepsgroepen die ten dele relevant zijn voor de onderhavige opleiding een overwegend negatief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Duurzaamheid, Management en Transities.

De commissie stelt vast dat de aanvrager aan de hand van een aantal bronnen beargumenteert dat de opleiding aansluit op een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte. Gelet op de toelichting op de Regeling betreft de commissie deze bronnen bij de beoordeling van de onderbouwing van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de actuele arbeidsmarktbehoefte ten goede kan komen. De maatschappelijke en wetenschappelijke behoefte zijn onderzocht door het onderzoeksbureau Markteffect, dat in opdracht van de aanvrager bureauonderzoek naar de behoefte aan de opleiding heeft uitgevoerd.⁴

De wetenschappelijke behoefte wordt onderbouwd onder vermelding van onderzoeksprogramma's waarin onder andere duurzaamheid, klimaat en de Sustainable Development Goals centraal staan. De enige specifieke bronverwijzing die de aanvrager heeft opgenomen ziet op het rapport van Markteffect, waarin op zijn beurt wordt verwezen naar de Nationale Wetenschapsagenda. De commissie constateert dat de in het rapport aangehaalde gegevens niet herleidbaar zijn tot de aangehaalde website (aangezien de gegeven hyperlink niet langer bestaat), maar stelt wel vast dat de routes zoals deze zijn weergegeven op de website van het NWO⁵ aansluiten op thema's zoals duurzaamheid, klimaat en circulaire economie die in de voorgenomen opleiding centraal staan. De aanvrager noemt in het aanvraagdossier ook financieringsinstrumenten zoals het EU Horizon-fonds en de NWO-calls, maar verwijst niet naar specifieke voorbeelden van relevante onderzoeksaanvragen die een beroep hebben gedaan op deze financieringsinstrumenten die betrekking hebben op dit onderwerp. De commissie laat dit deel van de argumentatie daarom buiten beschouwing.

De commissie constateert dat de Nationale Wetenschapsagenda een indicatie geeft van een

⁴ Het rapport 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Master Duurzaamheid – Deskresearch' (Markteffect 2023, p. 15-22).

⁵ <https://www.nwo.nl/onderzoeksprogrammas/nationale-wetenschapsagenda>

kwalitatieve behoefte die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede kan komen.

Bij de onderbouwing van de maatschappelijke behoefte stelt de aanvrager ook dat milieu- en duurzaamheidsthema's een groeiend maatschappelijk draagvlak kennen. De aanvrager verwijst hierbij onder andere naar een onderzoek van het SCP⁶ waarin "milieu, natuur en klimaat" als een top 3-thema op zowel het gebied van probleembesef als regeringsprioriteit worden genoemd. De aanvrager verwijst ook naar (onder andere) het Klimaatakkoord⁷ en het Nationale Programma Circulaire Economie⁸ als voorbeelden van beleidsstukken die inzetten op duurzaamheidstransities. Het onderzoek van Markteffect gaat daarnaast in op de World Benchmarking Alliance⁹, die richtlijnen heeft uitgezet voor private organisaties om aan de Sustainable Development Goals te kunnen voldoen. De commissie constateert dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding bedrijven kunnen helpen om duurzamer te worden en zo op de Sustainable Development Goals aan te sluiten. De commissie constateert dat deze argumentatie blijk geeft van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede kan komen.

De arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding wordt verder onderbouwd op grond van een vacatureanalyse die door Markteffect is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager.¹⁰ Het onderzoek betreft vacatures die zijn geplaatst tussen 2017 en 2022. Het onderzoek is gebaseerd op de database van Jobfeed en de resultaten zijn ontdubbeld. De in het onderzoek betrokken vacatures zijn verzameld op grond van zeventien vacaturetitels (zoals (beleids)adviseur duurzaamheid, manager duurzaamheid, CSR-manager, innovatieconsultant, milieuadviseur en milieukundige). Verder is er op het gevraagde opleidingsniveau gefilterd, waarbij alleen functies op hbo-niveau, hbo-/wo-niveau en wo-niveau zijn meegenomen in de resultaten. De commissie constateert dat de betrokken functietitels over het algemeen aansluiten op het profiel van de voorgenomen opleiding.¹¹ De commissie stelt daarnaast vast dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet worden opgeleid voor functies op hbo-niveau en neemt daarom alleen de resultaten voor functies op hbo-/wo-niveau en wo-niveau mee in de onderstaande overweging. Uit de vacatureanalyse blijkt dat het aantal vacatures voor de betrokken functies binnen de genoemde domeinen van 2017 tot en met 2022 sterk is toegenomen van ongeveer 200 vacatures naar ongeveer 1200 vacatures. De meeste vacatures zijn voor de functies adviseur duurzaamheid, sustainability consultant, sustainability manager, projectleider duurzaamheid, en consultant duurzaamheid.

De commissie acht het onderzoek valide, navolgbaar en relevant. Dit inachtnemend constateert de commissie dat de vacatureanalyse blijk geeft van een groeiende landelijke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

⁶ Het rapport 'Burgerperspectieven 2020 | 1' (SCP 2020, p. 22-23)

⁷ <https://www.klimaatakkoord.nl/klimaatakkoord>

⁸ <https://www.nederlandcirculairin2050.nl/nationaal-programma-circulaire-economie>

⁹ <https://www.worldbenchmarkingalliance.org/>

¹⁰ 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Master Duurzaamheid - Vacatureanalyse' (Markteffect 2023)

¹¹ De commissie is van mening dat de functie milieukundige onvoldoende aansluit op de voorgenomen opleiding omdat de opleiding niet specifiek op dit vakgebied gericht is.

Tot slot verwijst de aanvrager naar een enquête die door Markteffect is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager.¹² Het onderzoek stelt dat de enquête is afgenomen onder 160 werkgevers in Nederland die zich bezighouden met duurzaamheid of het voornemen hebben hier in de nabije toekomst mee bezig te zijn. De enquête is afgenomen in april 2023.

De commissie acht dit onderzoek niet navolgbaar omdat het onderzoek enkel zeer algemene achtergrondkenmerken van de respondenten geeft en niet vermeldt voor welke organisaties zij werkzaam zijn. De commissie kent daarom geen gewicht toe aan de resultaten van deze enquête.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Duurzaamheid, Management en Transities. De commissie overweegt hierbij dat de prognoses in ROA's AIS een overwegend negatief beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte en dat de maatschappelijke en wetenschappelijke bronnen slechts blijken te geven van kwalitatieve ontwikkelingen die een arbeidsmarktbehoefte ten goede komen. De commissie constateert dat de enquête niet navolgbaar is. De enige bron die blijkt te geven van een specifieke, groeiende en substantiële arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding is de vacatureanalyse. Deze vacaturepeiling geeft echter geen blijken van een opscholingsbehoefte vanuit werkgeversperspectief. De aanvraag voldoet niet aan criterium a (art. 6 lid 1) van de Regeling.

Aangezien de aanvrager de arbeidsmarktbehoefte niet heeft aangetoond, toetst de commissie niet of de voorgenomen opleiding voldoet aan criterium b (art. 6 lid 1) van de Regeling. De commissie adviseert evenmin over de RIO- en ISCED-indeling.

4. Afstemming en zienswijzen

De onderhavige aanvraag is door de aanvrager bij de commissie aangekondigd. De commissie heeft deze aankondiging op 30 september 2024 onder kenmerk A23-021 gepubliceerd op haar website.

De aanvrager geeft aan de opleiding te hebben aangekondigd in het Vicedecanen Bètafaculteiten en te hebben gepresenteerd bij de Interuniversitaire Commissie Milieuwetenschappen. In het laatstgenoemde overleg is het merendeel van de duurzaamheidsopleidingen vertegenwoordigd. De partijen in deze overleggen hebben aangegeven dat de voorgenomen opleiding wat betreft de vorm en de doelgroep sterk afwijkt van het bestaande aanbod.

Verder geeft de aanvrager aan één op één gesprekken te hebben gehad met vertegenwoordigers van zes van de (in de ogen van de aanvrager) meest verwante opleidingen. Ook in deze gesprekken is geconstateerd dat de opleiding voldoende afwijkt van het bestaande aanbod en dat er geen bezwaren zijn tegen de start van de opleiding. De respondenten hebben tevens aangegeven mogelijkheden te zien voor samenwerking.

De aanvrager heeft verslagen van alle genoemde overleggen als bijlagen aan het aanvraagdossier toegevoegd.

Vanaf 27 februari 2024 is op de website van de commissie kennisgegeven van het voornemen van de Open Universiteit om de nieuwe wo master Duurzaamheid, Management en Transities als bekostigde opleiding te verzorgen vanuit de gemeente Heerlen. Hiermee is aan de instellingen voor hoger

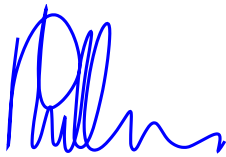
¹² 'Macrodoelmatigheidsonderzoek Master Duurzaamheid - Werkgeversonderzoek' (Markteffect 2023)

onderwijs en andere belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Conclusie

Gelet op het voorgaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om *negatief* te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'P.M.M. Rullmann', written in a cursive style.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage 1: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO, peildatum 1 oktober; alle opleidingen worden enkel in voltijdvorm aangeboden)

Opleiding	Instelling	'18-'19	'19-'20	'20-'21	'21-'22	'22-'23
M Environment and Resource Management (60045)	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	87	119	166	181	148
M Environment and Society Studies (66839)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	55	50	58	76	39
M Global Business & Sustainability (60456)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	112	129	193	196	152
M Global Challenges for Sustainability (joint degree) (65025)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht				70	61
M Governance of Sustainability (60965)	Universiteit Leiden (21PB), 's-Gravenhage		50	81	95	52
M Management, Economics and Consumer Studies (66836)	Wageningen University (21PI), Wageningen	157	151	138	148	200
M Science and Innovation (60709)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	143	142	119	137	93
M Sustainability Science, Policy and Society (69315)	Universiteit Maastricht (21PJ), Maastricht	48	76	124	128	71
M Sustainable Entrepreneurship (67085)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Leeuwarden	16	30	31	38	33
M Environmental Sciences (60810)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	153	140	158	135	119
	Wageningen University (21PI), Wageningen	152	188	167	160	141
M Environmental and Energy Management (69319)	Universiteit Twente (21PH), Leeuwarden	38	32	33	36	32
M Environmental and Infrastructure Planning (66194)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	54	55	64	66	43
M Society, Sustainability and Planning (66653)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	14	19	38	45	40

M Spatial, Transport and Environmental Economics (60444)	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	70	61	66	60	45
Totaal Eerstejaarsinstroom		1099	1242	1436	1571	1269

Bijlage 2: tabellen arbeidsmarktprognoses (Bron: ROA, AIS)

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master landbouw, biologie en biochemische technologie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	900	1	0.2		laag
Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte vervangingsvraag tot 2028	12000	17	2.6		gemiddeld
Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte baanopeningen tot 2028	12900	18	2.8		gemiddeld
Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2028	20400	28	4.2		gemiddeld
Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028				1.1	vrijwel geen
Master - landbouw, biologie en biochemische technologie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028				1.1	matig

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master chemische technologie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Master - chemische technologie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	800	3	0.4		gemiddeld
Master - chemische technologie	verwachte vervangingsvraag tot 2028	6400	22	3.3		hoog
Master - chemische technologie	verwachte baanopeningen tot 2028	7200	24	3.7		gemiddeld
Master - chemische technologie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2028	6500	22	3.3		gemiddeld
Master - chemische technologie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028				1.02	enige
Master - chemische technologie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028				1.02	redelijk

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep bedrijfskundigen en organisatieadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	5800	3	0.5		gemiddeld
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2028	21000	11	1.7		laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2028	26800	14	2.1		laag
Bedrijfskundigen en organisatieadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2028				0.903	vrijwel geen

Tabel 4. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep beleidsadviseurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Beleidsadviseurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	8600	10	1.6		hoog
Beleidsadviseurs	verwachte vervangingsvraag tot 2028	10800	12	2		laag
Beleidsadviseurs	verwachte baanopeningen tot 2028	19500	22	3.4		gemiddeld
Beleidsadviseurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2028				0.879	groot

Tabel 5. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep managers

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Managers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	30100	6	1		
Managers	verwachte vervangingsvraag tot 2028	59200	13	2		
Managers	verwachte baanopeningen tot 2028	93900	20	3.1		
Managers	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2028				0.888	enige